

Modernisme

De Standaard architectuurbibliotheek
1000 jaar architectuur in België

4 Modernisme

Van het Zwart Huis tot de Boekentoren

De Standaard architectuurbibliotheek
1000 jaar architectuur in België

lannoo

ISBN 978 90 209 7958 9

Tweewoonst Schellekens-Op De Beeck

TURNHOUT

ARCHITECT: JOZEF SCHELLEKENS, °TURNHOUT, 1909 - †TURNHOUT, 1963

BOUWDATA: 1934-1935

MODERNISME

In 1934 ontwierp architect Jozef Schellekens deze tweewoonst, met in de ene helft zijn eigen huis met atelier. Deze woning is een van de eerste realisaties van deze jonge architect en tevens zijn modernistisch manifest. Ze is een verfijnd voorbeeld van baksteenmodernisme, met een sobere compositie van baksteen-volumes en een vernieuwende indeling.

Het gebouw bestaat uit twee L-vormige blokachtige volumes onder een plat dak, die elk een woning behelzen. Aan de uiteinden van deze volumes zijn de garages met dakterras gebouwd. De twee woningen hebben een verschillende plattegrond, maar met een functionele koppeling van keuken en badkamer. De tweewoonst met gevels in baksteenparament is zakelijk qua vormgeving, met merkwaardige raampartijen in diverse

vormen, gevat in metalen schrijnwerk met karakteristieke verdeling. Ook de ruimtelijke indeling is vernieuwend. Zo was er in de woning Schellekens een dubbelhoge, door een groot raam verlichte hal (later door de architect zelf verlaagd), gevolgd door een ruim beglaasde hoge ontvangstruimte met mezzanine en een via een wand van vouwdeuren toegankelijk kantoor (later speelkamer). Kenmerkend voor het interieur zijn ook de niveaoverschillen op beide verdiepingen, de grote klaarheid en de sobere inrichting.

In de eigen woning (nr. 66) bleef de oorspronkelijke inrichting slechts gedeeltelijk intact. Enkele muurschilderingen verdwenen in de loop der jaren onder een laagje verf. De andere woning is inwendig gerenoveerd.

DL

JOZEF SCHELLEKENS

De veelbelovende jonge architect Jozef Schellekens debuteerde als een overtuigd aanhanger van de nieuwe zakelijkheid. Dit modernisme van baksteen, staal en glas had echter te weinig bijval in zijn geboortestad Turnhout, zodat hij, bij gebrek aan opdrachten, naar een overheidsfunctie uitkeek. In 1937 werd hij benoemd als provinciaal architect voor het arrondissement Turnhout. In die

functie leidde hij restauraties en ontwierp hij openbare gebouwen, waaronder een tiental gemeentescholen. Aanvankelijk werkte hij in een moderne vormtaal, maar vanaf het eind van de jaren 1930 tot circa 1950 verloochende hij deze stijl en werd hij een overtuigd traditionalist. Schellekens' terugkeer na 1950 naar een modernere vormgeving leidde tot twee van zijn meest monumentale constructies, het openluchttheater in Deurne (1954) en

de badinstallaties aan het Zilvermeer in Mol (1958). Schellekens was ook actief als beeldend kunstenaar en publicist. Zijn geschriften handelen doorgaans over de problematiek van het hedendaagse bouwen in een traditionele, dikwijls landelijke omgeving en verraden een sterke gevoeligheid voor de landelijke context en de traditionele architectuur.

